

De onzichtbare wereld

Onderzoek van kunstnijverheid in het laboratorium

Maandag 29 oktober 2018

STADSSCHOUWBURG DE HARMONIE, LEEUWARDEN

Binnen de kunsthistorische discipline heeft technisch onderzoek de laatste jaren een grote vlucht genomen. Sensationele ontwikkelingen hebben tot bijzondere ontdekkingen geleid en er worden bevindingen gedaan die niet zo lang geleden nog onmogelijk leken. Steeds betere meetmethoden, microscopisch onderzoek naar samenstelling van materiaal en de mogelijkheden om door voorwerpen heen te kijken dragen hieraan bij.

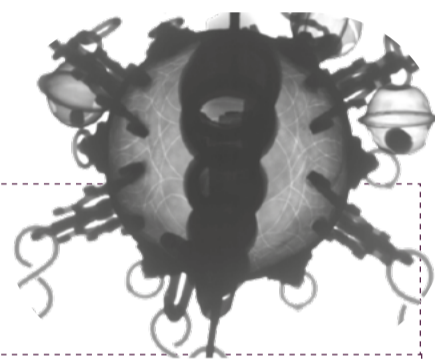
Vernieuwend technisch kunsthistorisch onderzoek is meestal gericht op schilderijen. Ook op het gebied van kunstnijverheid staan de ontwikkelingen evenwel niet stil. Voorheen werden bestaande methodes van onderzoek alleen verbeterd, tegenwoordig brengt nieuw en andersoortig technisch onderzoek verrassende resultaten aan het licht die 'de waarheid' kunnen bevestigen, verklaren of zelfs geheel ontkennen.

Door dit vernieuwend technisch onderzoek binnen een aantal disciplines in de kunstnijverheid onder de loop te nemen, kunnen zowel kunsthistorici als belangstellenden grip krijgen op de 'onzichtbare' wereld van de kunstgeschiedenis. Vooral materiaalonderzoek biedt grote kansen, of het nu metaal, hout, textiel, papier, leer of keramiek is.

Het werk van technisch onderzoekers lijkt op dat van rechercheurs, die aan de hand van de kleinste details grote conclusies weten te trekken. Een spectaculair voorbeeld is het onderzoek naar een tiende-eeuws perkamenten handschrift: dankzij de aanwezigheid van bepaalde bacteriën werd het mogelijk om vast te stellen welke pagina's het meest werden gelezen.

Verschillende sprekers zullen tijdens het symposium vertellen over hun onderzoek en laten concrete voorbeelden daarvan zien, steeds vanuit een kunsthistorisch perspectief. Zij delen de inzichten en de (on)mogelijkheden die er nu (nog) zijn en schetsen de kansen die zich in de toekomst kunnen aandienen.

Uiteraard roepen de nieuwe wegen ook vragen op. Krijgt kunsthistorisch onderzoek meer dan voorheen het karakter van 'meten is weten'? Gaat de witte laboratoriumjas behoren tot de standaarduitrusting van een kunsthistoricus? Of blijft het menselijk oog in de wereld van de kunstgeschiedenis leidend?

PROGRAMMA OTTEMA-KINGMA SYMPOSIUM

dagvoorzitter: Prof.dr. Johan de Haan

10.00 Ontvangst en inschrijving

10.30 Welkom
Lourens Oldersma
Voorzitter Ottema-Kingma Stichting

10.35 Opening
Mr. Sjoerd Feitsma
Wethouder financiën en bedrijfsvoering, coördinatie sociaal domein, cultuur en (legacy) LF2018, inkomen 1° locoburgemeester Gemeente Leeuwarden

10.50 Inleiding
Prof.dr. Johan de Haan
Ottema-Kingma leerstoel,
Radboud Universiteit Nijmegen

11.10 Het Netherlands Institute for Conservation+Art+Science+: het interdisciplinaire ideaal
Dr. Benjamin D. Rous
Coördinator Netherlands Institute for Conservation+Art+Science+

11.25 Technisch onderzoek naar gemerkt Delfts aardewerk
Femke Diercks MA
Conservator Europese Keramiek en Hoofd Toegepaste Kunst, Rijksmuseum

12.00 Lunch

13.15 Chalcochronologie: de invloed van mijnbouw en handel op de chemische samenstelling van koper, 1450-1750
Arie R.J. Pappot MA
PhD kandidaat, Rijksmuseum

13.50 Het NICAS goudleer project: geavanceerde analysetechnieken, interdisciplinaire samenwerking en nieuwe perspectieven voor het behoud van goudleer
Martine Posthuma de Boer MA PDRes
Martine Posthuma de Boer Restauratie & Kleuronderzoek in Historische Interieurs

14.25 Geautomatiseerde beeldherkenning van keurmerken op (Nederlands) zilver
Ellen K. van Bork BA
Restaurator Metalen, Rijksmuseum

15.00 Theepauze

15.30 Beasts to Craft: Parchment manuscripts as a biological archive
Prof. Matthew Collins
Niels Bohr Professor in Palaeoproteomics at the University of Copenhagen
McDonald Chair in Palaeoproteomics at the University of Cambridge
Director of the Advanced ERC Award, Beasts to Craft

16.05 Ruimte voor discussie en vragen tussen de sprekers, de dagvoorzitter en de zaal

16.30 Afsluiting door de dagvoorzitter
Prof.dr. Johan de Haan

16.45 Borrel

DEELNAME

DATUM Maandag 29 oktober 2018 vanaf 10.00 uur

PLAATS Stadsschouwburg De Harmonie
Ruiterskwartier 4, 8911 BP Leeuwarden

AANMELDEN Door het invullen van het aanmeldingsformulier op de website www.ru.nl/kunstgeschiedenis/oks kunt u zich aanmelden als deelnemer aan het symposium.

Uw aanmelding dient vóór 22 oktober a.s. binnen te zijn. U ontvangt dan tijdig een bevestiging. Registratie van de aanmeldingen geschiedt in volgorde van de datum waarop uw symposiumbijdrage (€ 35,- p.p.) is ontvangen. Samen met de bevestiging ontvangt u een routebeschrijving met parkeeraanwijzingen.

KOSTEN € 35,- p.p. (incl. lunch) voor deelname aan het symposium. Gelieve het bedrag over te maken op het IBAN van de OKS: NL81 ABNA 0450 5445 08 onder vermelding van 'symposium 2018' en de naam/namen van de deelnemer(s).

INLICHTINGEN Voor meer informatie kunt u de website (www.oks.nl) raadplegen of contact opnemen via de mail 'congreskunstgeschiedenis@let.ru.nl'. Voor vragen kunt u contact opnemen met de congresorganisatie-geschiedenis, telefoon (024) 361 26 23; vragen naar de heer drs. Willy Piron.

Het symposium 'De onzichtbare wereld, Onderzoek van kunstnijverheid in het laboratorium' wordt georganiseerd door de Ottema-Kingma Stichting, de Afdeling Kunstgeschiedenis van de Radboud Universiteit Nijmegen en het Netherlands Institute for Conservation+Art+Science+. Meer informatie over de OKS vindt u op: www.oks.nl

KLIK HIER
om u aan te melden
voor het symposium

